



MINISTRIA E MBROJTJES E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

DIREKTIVA E MBROJTJES 2021

Hyrje

Kërcënimet dhe sfidat që karakterizojnë kontekstin aktual të sigurisë janë komplekse dhe transnacionale në natyrë, si pasojë ato janë përtej aftësive të vendeve individuale, por duhet të adresohen me një qasje gjithëpërfshirëse dhe nëpërmjet veprimeve të përbashkëta. Përqasja e fortë euroatlantike që vendi ynë ka, pasqyrohet edhe në politikën e Mbrojtjes, e cila sheh te NATO, BE dhe vendet partnere, shtyllat e sistemit tonë të aleancës, për garantimin e sigurisë dhe mbrojtjes së vendit.

Situata e shkaktuar nga COVID-19, ndryshoi jetën e qytetarëve shqiptarë, si dhe perspektivën ekonomike të vendit. Aktualisht është e vështirë të parashikohet sa do të zgjasë situata emergjente, si dhe implikimet e sakta të saj mbi stabilitetin ekonomik dhe shoqëror ende nuk janë të kuptueshme, por është e qartë që efektet e saj do t'i ndiejmë për një kohë të gjatë.

Nën dritën e këtyre zhvillimeve, Forcat e Armatosura përballen me përpjekje të vazhdueshme për adresimin e këtij kombinimi të sfidave dhe kanë filluar një proces të thellë transformimi, ndërsa vazhdojnë të sigurojnë të njëjtat nivele operacionale. Një proces transformimi i bazuar në balancimin dhe kombinimin e burimeve të mbrojtjes, për të mundësuar përshtatjen e vazhdueshme të instrumentit ushtarak, të ndërveprueshëm dhe operacional me aleatët e NATO-s dhe BE-së. Kjo pa lënë mënjanë sigurimin e aftësive në drejtim të përpjekjeve kombëtare, në raste nevoje dhe urgjencë të jashtëzakonshme.

Qasja disavjeçare përritje të vëmendjes ndaj njeriut dhe trajtim më dinjitoz, ka vijuar në fushat që mbështesin vlerësimin e shërbimit ushtarak dhe përmirësimin e kompensimit.

Reformat e kryera në transformimin e Arsimit të Lartë Ushtarak, përmbushin plotësisht nevojat e mbrojtjes për kuadro dhe garantojnë ndërveprueshmëri me sistemet homologe të arsimimit ushtarak të vendeve të NATO-s. Ky sistem përgatit sot oficerë të rinj, nëpërmjet ciklit arsimor "Bachelor", sipas formatit të Kartës dhe Procesit të Bolonjës. Programi 3-vjeçar i ciklit të parë është aktualisht pjesë e kurikulës të Fakultetit të Mbrojtjes dhe Sigurisë.

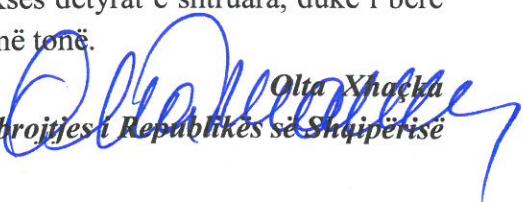
Zbatimi i projekteve, si: Sistemi i Integruar i Vëzhgimit të Hapësirës Ajrore, Sistemi i Integruar i Vëzhgimit të Hapësirës Detare, Njësia Ushtarake e Sigurisë Kibernetike, bashkëpunimi me NATO-n për shndërrimin e Bazës Ajrore në Kuçovë në Bazë Ajrore Taktike, si dhe procesi i kthimit të Bazës së Pashalimanit në Bazë të NATO-s do të kenë ndikim të rëndësishëm në nivel kombëtar dhe në kuadër të Aleancës.

Kriza e shkaktuar nga COVID-19, si dhe situata dhe dëmtimet e shkaktuara nga tërmeti i 26 nëntorit 2019, treguan vlerën e shtuar që Mbrojtja mund të shprehë në këtë lloj situatash. Ristrukturimi i Sistemit të Mbrojtjes Civile ka sjellë rritjen e efektshmërisë të reagimit ndaj emergjencave civile, sigurinë dhe cilësinë e jetës së qytetarit.

Prioritet kryesore të punës për vitin 2021 përfshijnë: kuadrin konceptual në fushën e sigurisë dhe të mbrojtjes, mirëmenaxhimin dhe zhvillimin e burimeve të mbrojtjes, mbështetjen me bazë ligjore, zhvillimin e kapaciteteve, konsolidimin e Sistemit të Mbrojtjes Civile, si dhe bashkëpunimin ndërkombëtar. Gjithashtu, vëmendja është në objektivin përritjen graduale të buxhetit të mbrojtjes deri në 2% të PBB-së, por edhe mbajtjen e shpenzimeve për investime dhe modernizim, në masën 20% të buxhetit të mbrojtjes.

Direktiva e Mbrojtjes 2021 adreson më së miri sfidat ndaj mjedisit ndërkombëtar të sigurisë, mbështet përmbushjen e detyrimeve kushtetuese dhe realizon detyrimet ndërkombëtare.

Si ministre e Mbrojtjes kam besim të plotë se strukturat e MM-së dhe FARSH-it, do të ruajnë më së mirë atë çfarë kemi arritur dhe do të realizojnë me sukses detyrat e shtruara, duke i bërë Forcat e Armatosura një aset të çmuar përvendin dhe shoqërinë tonë.


Olta Xhaçka
Ministër i Mbrojtjes i Republikës së Shqipërisë

FUSHAT KRYESORE TË VEPRIMTARISË PËR VITIN 2021

1. Kuadri konceptual në fushën e sigurisë dhe të mbrojtjes.

Në vitin 2021, të rishikohet Plani Afatgjatë i Zhvillimit të Forcave të Armatosura (PAZHFA). Mbështetur në drejtimet e përgjithshme të identikuara në Rishikimin Strategjik të Mbrotjes 2019 dhe në përputhje me Procesin e Planifikimit të Mbrotjes të NATO-s, PAZHFA të përcaktojë kapacitetet e këruara dhe objektivat specifikë për zhvillimin e aftësive të mbrotjes, së bashku me vlerësimet përkatëse financiare të nevojshme.

2. Mirëmenaxhimi dhe zhvillimi i burimeve të mbrojtjes.

2.1. Burimet njerëzore, rekrutimi, promovimi. Ushtarakët tanë, familjet e tyre dhe forca civile e punës mbeten elementët kryesorë të burimeve të mbrojtjes. Menaxhimi i tyre të bëhet përmes një procesi transparent, të besueshëm dhe efikas gjatë të gjithë fazave të ciklit jetësor të personelit, në rekrutim, arsimim, trajnim, emërim në detyrë, promovim në karrierë dhe dalje në rezervë.

Të punohet në vazhdimësi për përmirësimin e trajtimit, kushteve të jetesës, punës dhe shërbimit, kujdesit shëndetësor për ushtarakët dhe familjet e tyre, si dhe integrimin e tyre në shoqëri pas daljes në rezervë. Kujdes i veçantë të tregohet ndaj familjeve të ushtarakëve që dërgohen me misione jashtë vendit.

Të vazhdojë bashkëpunimi me institucionet qendrore dhe lokale dhe institucionet arsimore në vend, për të vijuar proceset e orientimit profesional dhe të karrierës për të rinjtë, si dhe për të rritur tërheqjen dhe motivimin për rekrutimin në FA.

Të ruhet përfaqësimi i femrave në uniformë në rekrutim e promovim dhe perspektiva gjinore të jetë pjesë e politikave dhe planeve të strukturave të MM-së dhe SHPFA-së, jo vetëm në përfaqësim, por edhe në përgjegjësi.

2.2. Arsimimi, trajnimi dhe stërvitja.

Arsimimi: Akademia e Forcave të Armatosura (AFA) të plotësojë nevojat e FA-së me burime njerëzore me aftësi dhe zotësi të nevojshme, për të gjitha nivelet. Prioritet është përgatitja për hapjen e ciklit të dytë të studimeve dhe të doktoratës, miratimi i statutit të AFA-së dhe i rregulloreve të brendshme, konform modeleve të vendeve të Aleancës, në mbështetje të ambicies së realizimit të programeve të përbashkëta të studimit, nënshkrimi i marrëveshjeve të bashkëpunimit, si dhe vlerësimi i përputhshmërisë dhe realizimi i programeve të përbashkëta të studimit me akademitë homologe të vendeve të Aleancës.

Trajnimi: Të përbushë nevojat sipas specialiteteve dhe kërkesave të strukturave, të mbështesë Objektivat e Kapaciteteve, si dhe përgatitjen e personelit dhe forcave që do të marrin pjesë në operacionet jashtë vendit. Të punohet për realizimin e trajnimeve sipas specialitetave në të gjitha strukturat e FA-së, në mënyrë të veçantë të personelit të Forcës Ajrore, ku parësore mbetet përgatitja e pilotëve të rinj, kryerja e trajnimit filletar dhe certifikimi i tyre nga burimet e Forcës Ajrore dhe në bashkëpunim me vendet e NATO-s.

Stërvitja: Stërvitja në FA të planizohet e të kryhet në interes të rritics së aftësive për të kontribuar në misionet, operacionet dhe aktivitetet e Aleancës, si dhe misionet e detyrat brenda vendit, përfshirë mbështetjen ndaj autoritetetëve civile në rastet e emergjencave civile. Zhvillimi në vendin tonë i paketës së stërvitjes “Defender Europe 21” dhe pjesmarrja aktive e FA-së në këtë stërvitje të jetë prioritet kryesor dhe të përdoret për të rritur aftësitë operacionale e ndërvepruese të FA-së.

2.3. Burimet materiale: Resurset në dispozicion të mbrotjes të prioritizohen në investime dhe modernizim, duke pasur në konsideratë detyrimet që rrjedhin nga Paketa e Objektivave të

Kapacitetet e ruajtjen e angazhimeve operacionale të FA-së dhe objektivin për rikonceptim gradual të tyre në funksion të “shumëlojshmërisë së fushave, kapacitetet e cilësisë”.

Të sigurohet mbështetja logjistike dhe kapacitetet e nevojshme për mbështetjen e trupave në angazhimet operacionale të FA-së brenda dhe jashtë vendit. Vëmendje t’i kushtohet mbështetjes logjistike për kryerjen e riparimit dhe mirëmbajtjes së teknikës sipas forcave, si dhe zhvillimit të kapacitetet e riparuese dhe mirëmbajtëse të helikopterëve dhe anijeve.

Detyrë parësore e strukturave të MM-së dhe SHPFA-së mbetet mbështetja e plotë e Agjencisë së Mbështetjes dhe Prokurimit të NATO-s, për realizimin e projekteve për modernizimin e Bazës Ajrore Kuçovë, për shndërrimin e saj në Bazë Ajrore Taktike të NATO-s.

Të punohet në mënyrë të vazhdueshme për përmirësimin e infrastrukturës, sigurimin e kushteve sa më të mira për punë, jetesë, edukim, stërvitje, mbështetje të operacioneve dhe sistemimit të komandim-kontrollit. Strukturat e MM dhe SHPFA-së të vijojnë punën për ofrimin e shërbimeve “online” për qytetarët, nëpërmjet portalit qeveritar e-Albania.

Zhvillimi i kapacitetet e shërbimit shëndetësor të synoje sigurimin e mbështetjes shëndetësore, bazë e të detyrueshme të personelit, me prioritet realizimin e të masave parandaluese dhe trajnimin e mundshëm shëndetësor ndaj COVID-19. Prioritet mbetet mbështetja shëndetësore në operacione, mbështetja e përgjithshme mjekësore, si dhe rritja e kapacitetet për emergjencat civile.

2.4. Burimet financiare: Buxheti i mbrojtjes të planifikohet në mënyrë të balancuar ndërmjet kategorive kryesore të shpenzimeve buxhetore, duke synuar zhvillimin e kapacitetet, bazuar në prioritete. Buxheti të realizohet në përputhje me objektivat për rritje të transparencës dhe luftës kundër korruptionit, si dhe të synoje rritjen sa më shumë të efektivitetit në lidhje me shpenzimin e fondeve të vëna në dispozicion. Prioritet mbetet vazhdimësia e mbështetjes së projekteve të investimeve në kuadër të modernizimit të FA-së dhe angazhimeve ndërkombëtare.

3. Mbështetja me bazë ligjore e strukturave të MM/FA-së.

Përsosja e sistemit të rregullimit të mbrojtjes, veprimtaria e Forcave të Armatosura, por edhe procesi transformues që po zhvillohet aktualisht, të jenë pjesë e përpjekjeve dhe vullnetit të Ministrisë së Mbrojtjes për ndryshime të vazhdueshme ligjore. Të vijoje plotësimi i paketës nënligjore të nevojshme për konsolidimin e Agjencisë Kombëtare të Mbrojtjes Civile (AKMC), hartimi i akteve ligjore dhe nënligjore për jetësimin e projektit të NATO-s në Bazën Ajrore Kuçovë, si dhe përshtatja ligjore me atë të *acquis*, duke përafruar edhe më tej legislacionin në fushën e mbrojtjes.

4. Zhvillimi i kapaciteve të Forcave të Armatosura.

Kapacitetet e strukturave të zhvillohen në përputhje me nevojat, për të mundësuar përbushjen e misionit kushtetues, detyrimeve të mbrojtjes kolektive, për të operuar në mënyrë të pavarur dhe/ose në bashkëpunim në operacione ushtarake, si dhe përballimin e emergjencave civile. Të vijoje puna për ngritjen e kapacitetet e reja të zbulimit, kompletimi me personel dhe konsolidimi i strukturave të zbulimit, duke garantuar mbështetjen me zbulim të FARSH-it.

Në kuadër të mbrojtjes kolektive të merren masat e nevojshme përgatitore për paketën e re të Objektivave të Kapacitetet 2021, duke synuar zhvillimin e kapacitetet e mbrojtjes dhe infrastrukturës, që i shërbejnë rritjes së aftësive operacionale të strukturave të dislokueshme. Prioritet kryesor është modernizimi i strukturave të Grup-Batalionit të Këmbësorisë së Lehtë, ngritja e Njësisë Ushtarake të Sigurisë Kibernetike, integrimi i Sistemit të Vëzhgimit të Hapësirës Ajrore në Sistemin e Integruar të Mbrojtjes Raketore dhe Ajrore të NATO-s, sigurimi i një Grupi Taktik të Kontrollit Ajror në interes të formacioneve tokësore dislokuese në nivel batalioni dhe/ose grup-batalioni, komunikimi i sigurt nëpërmjet Sistemit Ushtarak të Menaxhimit të Mesazheve të Forcës Detare.

4.1. Modernizimi: Prioritet i modernizimit të jenë strukturat që plotësojnë detyrimet në kuadrin e angazhimeve kombëtare dhe në përbërje të Aleancës. Puna të përqendrohet në realizimin e projekteve të modernizimit me fokus:

- *Shtabi i Përgjithshëm i FA-së:* Rritja e kapaciteteve të ruajtjes së të dhënave, transmetimit dhe sigurisë së informacionit, si dhe për mbrojtjen kibernetike;
- *Forca Tokësore:* Kompletimi me pajisje komunikimi, armatim, municion në përputhje me standarde të NATO-s, të strukturave, pjesë e angazhimeve kombëtare dhe Aleancës;
- *Forca Ajrore:* Integrimi i aseteve në Sistemin e Integruar të Mbrotjes Ajrore dhe Raketore dhe në Sistemin e Kontrollit dhe Vëzhgimit Ajror të NATO-s, konsolidimi i kapaciteteve të vëzhgimit, zbulimit dhe monitorimit të Hapësirës Ajrore, kompletimi me sisteme dhe pajisje të kërkim-shpëtimit ajror dhe sisteme mbështetëse për helikopterët, zbatimi i projektit në Kuçovë për Bazën Ajrore Taktike në dispozicion të NATO-s, si dhe përdorim kombëtar;
- *Forca Detare:* Rinovimi i Sistemit të Integruar të Vëzhgimit të Hapësirës Detare, pajisja me sisteme kompjuterike për anijet e klasit "Iliria", sistemin ushtarak për menaxhimin e mesazheve dhe pajisje të Grupit të Bordingut;
- *Komanda Mbështetëse:* Modernizimi me sisteme dhe pajisje të strukturave të kërkim-shpëtimit dhe të kompanisë së asgjësimit të munitioneve të paplasura.

4.2. Gatishmëria dhe Operacionaliteti: Të përbushen kërkesat specifike dhe të mbahet gatishmëria për angazhime dhe operacione ndërkombëtare. Gjithashtu të sigurohen në çdo kohë, nivelet operacionale të planifikuara dhe të miratuara për 2020-2024, si dhe kapacitetet e deklaruara në Planet e Emergjencave Civile dhe Planin Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit.

Të implementohen masat e NATO-s në sistemin kombëtar, me qëllim përgjigjen ndaj krizave dhe Planizimin Operacional të Përdorimit të FARSH-it përballë kërcënimeve asimetrike, hibride, por edhe atyre konvencionale, duke përfunduar brenda vitit 2021 planizimin strategjik dhe operacional, sipas skenarëve të Rishikimit Strategjik të Mbrotjes 2019.

Në kuadër të mbrojtjes kolektive të vijojë kontributi në strukturat e Komandimit dhe Forcës të NATO-s, Prezencës së Përparuar të Përforcuar (eFP) dhe Forcës Kundërvepruese (NRF), si dhe në operacionet aktuale të menaxhimit të krizave të NATO-s, BE-së dhe OKB-së.

4.3. Ndërveprueshmëria: Të punohet për rritjen e nivelit të ndërveprueshmërisë, me synim përbushjen me sukses të angazhimeve si në nivel kombëtar, ashtu edhe me aleatët e NATO-s dhe të BE-së, me fokus të veçantë repartet dhe nënrepartet e deklaruara dhe ato pjesëmarrëse në misionet dhe operacionet e drejtuara nga Aleanca. Të përmirësohet zbatueshmëria e STANAG/AP të ratifikuara, nëpërmjet integrimit të tyre në programet edukuese, trajnuese dhe stërvitore të strukturave.

Procesi i standardizimit të mbështesë Objektivat e Kapaciteteve dhe planet e modernizimit, duke përzgjedhur kryesisht për ratifikim dhe zbatim STANAG/AP-të të Paketës së Objektivave të Kapaciteteve dhe ato të konsideruara kritike në kuadër të ndërveprimit.

Të përditësohen doktrinat e forcave dhe shërbimeve, duke synuar arritjen e objektivave në përbushje të interesave kombëtare, si dhe arritjen e ndërveprueshmërisë me Forcat Aleate.

5. Konsolidimi i Sistemit të Mbrotjes Civile.

Konsolidimi i Sistemit të Mbrotjes Civile të synojë zvogëlimin e riskut nga fatkeqësitë, sigurimin e jetës së njerëzve, pronës, trashëgimisë kulturore dhe mbrojtjen e mjedisit. Përveç miratimit të akteve nënligjore, prioritet është funksionalizimi i AKMC-së, si dhe vijimi i procedurave për anëtarësimin e vendit tonë në Mekanizmin e Mbrotjes Civile Evropiane.

Të koordinohet dhe të mbështeten njësitet e vetëqeverisjes vendore, për realizimin e investimeve parandaluese dhe rehabilituese në infrastrukturë. Të forcohet roli i Qendrës Kombëtare të

Kërkim-Shpëtimit, si struktura kryesore e menaxhimit të operacioneve të kërkim-shpëtimit, nëpërmjet rritjes së bashkëpunimit dhe ndërveprimit me institucionet brenda dhe jashtë vendit, në përputhje me kërkesat e Planit Kombëtar të Kërkim-Shpëtimit.

Angazhimi i FA-së në mbështetje të komunitetit, të ketë si fokus modernizimin e kapaciteteve operacionale për përballimin e emergjencave civile, kontributin në përmirësimin e infrastrukturës në zonat rurale, si dhe pastrimin e hotspoteve.

Të përmirësohet më tej Shërbimi Meteorologjik Ushtarak si në aspektin teknologjik, ashtu edhe infrastrukturor, duke mundësuar ngritjen dhe vënien në funksion të rrjetit “METEO” të transmetimit të të dhënave në kohë reale.

Planifikimi dhe krijimi i rezervave materiale të synojë rritjen e kapaciteteve transportuese për përballimin e situatave emergjente, plotësimin e stokut të rezervave, sipas përcaktimit nga aktet ligjore në fuqi, shtimin dhe përmirësimin e kapaciteteve magazinuese.

6. Angazhimi dhe bashkëpunimi ndërkombëtar.

6.1. Bashkëpunimi ndërkombëtar: Të vijojë mbështetja politike dhe të sigurohen resurset e nevojshme për angazhimin e plotë dhe të qëndrueshëm në Aleancë, në fryshten e Ndarjes së Drejtë të Përgjegjësive (Burden Sharing).

Ministria e Mbrojtjes të mbetet e përkushtuar për të mbështetur politikisht, përshtatjen e vazhdueshme të Aleancës ndaj rreziqeve e sfidave aktuale dhe të ardhshme të sigurisë. FARSH të rrisin përpjekjet për forcimin e sigurisë kombëtare dhe kolektive, bazuar në planet e mbrojtjes dhe të përforcimit të NATO-s, të përditësuara rishtazi, me vëmendje parësore në zbatimin e Konceptit të Mbrojtjes dhe Deterencës të Zonës Euroatlantike.

Politikat e sigurisë dhe mbrojtjes të mbështeten nga përforcimi i marrëveshjeve dypalëshe dhe bashkëpunimi me aleatët e ngushtë, si në kohë paqeje apo krize. Mbrojtja të bazohet në një rrjet të gjërë të marrëdhënieve shumëpalëshe dhe dypalëshe, konsolidimit të solidaritetit dhe fryshtës së besimit. Diplomacia e Mbrojtjes të luajë një rol të rëndësishëm në këtë drejtim.

Të vijojë bashkëpunimi me aktorët shtetërorë, mbi mundësitetë për angazhim në iniciativat e BE-së dhe pjesëmarrjen në regjimet të kontrollit të eksportit shumëpalësh dhe mospërhapjes.

Rajoni i Ballkanit Perëndimor, përqasja e përbashkët ndaj rreziqeve dhe sfidave të ndryshme, si dhe promovimi i tij në arenën ndërkombëtare, të mbetet prioritet në angazhimet dypalëshe dhe shumëpalëshe. Të mbështetet në mënyrë të gjithanshme dhe pa kufizime, transformimi i Ministrisë së Mbrojtjes së Republikës së Kosovës dhe konsolidimi i Forcës së Sigurisë së saj.

6.2 Bashkëpunimi rajonal: Të vijojë pjesëmarrja aktive dhe qasja proaktive në forumet dhe mekanizmat e OSBE-së, në fushën e mbrojtjes dhe të armë-kontrollit, si dhe të vazhdojë mbështetja e prioriteteve të ndërtuara gjatë kryesimit të vitit 2020.

Ministria e Mbrojtjes të vijojë nxitjen e bashkëpunimit, për konsolidimin e sigurisë, stabilitetit dhe paqes në Evropën Juglindore. Parësore është përfundimi me sukses i kryesimit të Sekretariatit të Ministrave të Mbrojtjes së Evropës Juglindore. Në kuadër të iniciativës SHBA-Karta e Adriatikut, të ruhet bashkëpunimi i ngushtë me synim në angazhime të përbashkëta operacionale të Aleancës. Të vijojë ndërveprimi në kuadër të takimeve të shefave të Shtabeve të Ballkanit Perëndimor dhe Iniciativës së Bashkëpunimit të Mbrojtjes.

6.3 Kontributi në operacionet dhe iniciativat ndërkombëtare: Objektiv parësor i Mbrojtjes të jetë kontributi në kuadër të angazhimeve të ndërmarra nga Shqipëria për ruajtjen e paqes dhe sigurisë ndërkombëtare. Jemi të mendimit se mbrojtja e Shqipërisë fillon jashtë kufijve tanë territorialë dhe se qasja më efektive është parandalimi. Nën dritën e këtij mendimi, pjesë integrale e përpjekjeve të përgjithshme të mbrojtjes të jetë pjesëmarrja e FARSH-it në operacione apo aktivitete të NATO-s, BE-së dhe OKB-së.